

Bemærkninger til forslaget

På natur- og miljøområdet er det overordnet Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet, der behandler klagesager inden for den generelle miljølovgivning, herunder naturbeskyttelsesloven, miljøbeskyttelsesloven og planloven.

Der blev i foråret 2006 i forbindelse med høringen over et udkast til lovforslag nr. L 212 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love fremsat en lang række synspunkter, der problematiserer det nuværende klagesystem på natur- og miljøområdet. Det samme var tilfældet ved en høring, som Miljø- og Planlægningsudvalget afholdt den 21. september 2006 om klagesystemet på natur- og miljøområdet.

Først og fremmest har flere fremhævet, at det kan virke uhensigtsmæssigt at have politikere i klagenævn. Naturklagenævnet er efter den ændring, der trådte i kraft med lov nr. 571 af 9. juni 2006, sammensat af en juridisk formand, to højesteretsdommere og syv medlemmer, der er udpeget af Folketinget. Professor, dr. jur. Peter Pagh påpeger blandt andet det problematiske i sammenblandingen af den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt. For eksempel kan der udpeges et antal folketingsmedlemmer efter styrkeforholdet i Folketinget, som efterfølgende vil kunne sidde i Naturklagenævnet og afgøre sager om det, de selv har lovgivet om. Der ses også en politisering i praksis ved, at Naturklagenævnet ofte deler sig efter politisk anskuelse i kontroversielle sager. Der kan desuden sås tvivl om, hvorvidt sammensætningen varetager hensynet til lægfolk, da personer udpeget af Folketinget repræsenterer »magten« og ikke er mere lægfolk end Folketingets medlemmer. Samlet set indebærer sammensætningen med de politisk udpegede medlemmer en risiko for, at noget af den brede tillid, der bør være til Naturklagenavnets afgørelser, mistes.

Det er også blevet foreslået, at et bredere spektrum af organisationer med væsentlige interesser i miljø-mæssige spørgsmål får indstillingsret til Miljøklage-

nævnet. Miljøklagenævnet er sammensat af en juridisk formand og fra to til fire beskikkede medlemmer, der udpeges af miljøministeren efter indstilling fra forskellige interesseorganisationer og myndigheder. Blandt andre har Danmarks Naturfredningsforening udtrykt ønske om at kunne indstille medlemmer til Miljøklagenævnet.

Desuden kan opgavefordelingen mellem Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet virke unødigt indviklet, hvor sagers oplysning ofte skilles fra afgørelsens udfald. Derfor er det blevet påpeget af Dansk Industri, Dansk Byggeri og Landbrugsraadet, om det måske var fornuftigt at sammenlægge de to klagenævn til et fælles klagenævn på miljøområdet. To professorer med speciale i miljøret, Peter Pagh og Ellen Margrethe Basse, har ligeledes ud fra juridiske begrundelser påpeget fordelene ved en sammenlægning af nævne. Man kunne for eksempel forestille sig en kombination af det bedste fra de to eksisterende nævn, således at det giver en meget grundig og dygtig sagsforberedelse fra Naturklagenavnets sekretariat og en meget dybtgående sagkundskab fra de udpegede eksperter i Miljøklagenævnet, og hvor det samlede nævn får en udvidet indstillingsret, som omfatter de grønne organisationer.

Under alle omstændigheder er der behov for at modernisere klagesystemets struktur. De nye klageregler, der trådte i kraft den 1. januar 2007, og hvor der ikke længere skal klages til en styrelse, før sagen kan indbringes for et klagenævn, må forventes at få sagsantallet til at stige betydeligt i begge nævn.

De fremførte synspunkter peger på, at der er brug for en omstrukturering af det nuværende klagesystem inden for natur- og miljøområdet. Derfor ønsker forslagsstillerne, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal undersøge mulighederne for at forbedre det nuværende klagesystem til bunds og forberede lovmateriale til en omstrukturering af Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet.